

COĞRAFYA ARAŞTIRMALARINDA YENİ EĞİLİMLER, MEKÂNSAL ANALİZLER VE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR

-FİZİKÎ COĞRAFYA-

Editör

Doç. Dr. Volkan DEDE

**COĞRAFYA ARAŞTIRMALARINDA YENİ
EĞİLİMLER, MEKÂNSAL ANALİZLER VE
DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR**

-FİZİKÎ COĞRAFYA-

Editör

Doç. Dr. Volkan DEDE

COĞRAFYA ARAŞTIRMALARINDA YENİ EĞİLİMLER, MEKÂNSAL ANALİZLER VE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR

-FİZİKİ COĞRAFYA-

Editör

Doç. Dr. Volkan DEDE

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM
BAKANLIĞI SERTİFİKA NU/
Certificate Number: 82658

ISBN: 978-625-8950-88-5

DOI: 10.5281/zenodo.23468884

Kapak-Dizgi/Cover-Design:

Umay Yayinevi

Kütüphane Kartı/Catalog in Publication

1. Baskı, Umay Yayinevi, iv+172 sf., dizin yok, kaynakça var, ek görseller var, Samsun, 2026; 1st Edition, Umay Publishing House, iv+172 pages, no index, bibliography included, no images, Samsun, 2026

Anahtar Kelimeler/Key Words

1. Fizikî Coğrafya, 2. Yeni Eğilimler, 3. Mekânsal Analizler, 4. Disiplinlerarası Yaklaşımlar, 5. Coğrafya Araştırmaları

Kitabın bütün yayın hakları Umay Yayinevi'ne aittir. Yayinevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Kitabın bütünü benzerlik ve yapay zekâ tespit yazılımıyla taranmıştır. Çalışmaların bütün hukukî sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir. All publication rights to this book belong to Umay Publishing House. Without written permission from the publisher, except for academic studies and promotional activities where the source is clearly indicated, the book may not be quoted in part or in whole; it may not be copied, reproduced, or published in any printed or digital medium. The entire book has been scanned using similarity and ai detection software. All legal responsibility for the chapters rests with the authors.

Redaktör/Redactor:

Şengül Beyza BAŞKAN

Baskı-Cilt / Printing and

Binding: Saytek Dijital
Matbaacılık Sanayi ve
Ticaret Limited Şirketi

Matbaa Sertifika No/
Printing House Certificate
No.: 82296

Web Sitesi/ Web Page:

<https://umayyayinevi.com>

E-posta/Contact:

umayyayinevi@gmail.com
iletisim@umayyayinevi.com

Adres/Address:

55270, Atakum/Samsun/
Türkiye

Atıf/Cite: Dede, V. (Ed.) (2026). Coğrafya araştırmalarında yeni eğilimler, mekânsal analizler ve disiplinlerarası yaklaşımlar - fizikî coğrafya-. Umay Yayinevi.

ÖN SÖZ

Coğrafya bilimi, geçmişten günümüze yerküre üzerindeki doğal süreçleri, insan-çevre etkileşimi bağlamında inceleyerek anlamaya çalışmaktadır. Günümüzde ise klasik yaklaşımların yanında, Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS), büyük veri analizleri, yüksek çözünürlüklü uzaktan algılama verileri ve yapay zekâ destekli makine öğrenmesi algoritmaları gibi yenilikçi araçlar ile fiziki coğrafya çalışmaları yeni bir boyut kazanmıştır. Bu yenilikler bilimsel gözlem, ölçüm ve analizlerin daha kolay ve erişilebilir yapılmasının yanında sına ve doğrulama aşamalarında da kolaylıklar sağlamaktadır. Bugün gelinen bu nokta çalışmaların metodolojik olarak geçirdiği evrimin göstergesi niteliğindedir. Bu kitap güncel teknik ve verilerden yola çıkarak yeryüzünde meydana gelen değişimleri örnekleriyle açıklamak ve anlamak için disiplinler arası çalışmaları bütüncül olarak sunmaktadır. Bu eser metodolojik dönüşümün izlerini sürmek, mekânsal analiz yöntemlerinin gücünü ortaya koymak ve fiziki coğrafyanın paleocoğrafya, iklim bilimi, toprak gelişim süreçleri, arazi örtüsünde yaşanan değişimler ve ekolojik değişimleri komşu disiplinlerle kurduğu güçlü bağı vurgulamak amacıyla hazırlanmıştır. Bununla birlikte eser yalnızca mevcut durumu belgelemekle kalmayıp geleceğe dair beklenen durumları, değişimleri ve olası süreçlere dair analitik bir perspektif sunmaktadır.

Son olarak, değerli çalışmalarıyla bu esere katkı sunan bölüm yazarlarımıza, titiz değerlendirmeleriyle kitabın niteliğini artıran hakemlerimize ve yayın sürecinin her aşamasında desteğini esirgemeyen Umay Yayınevi ekibine içtenlikle teşekkür ederiz. Kitabın, fiziki coğrafyanın değişen yüzünü anlamak isteyen herkes için yararlı bir başvuru kaynağı olmasını dileriz.

Volkan DEDE

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ •i

İÇİNDEKİLER •iii

Ali Osman CİVELEK - Mahsum BOZDOĞAN -
Prof. Dr. Cihan BAYRAKDAR

ULUDAĞ'DA KUVATERNER BUZULLAŞMASININ
MORFOMETRİK ANALİZİ •1

Dr. Öğr. Üyesi Serkan GÜRGÖZE - Dr. Öğr. Üyesi Fatih OCAK -
Arş. Gör. Halithan ŞEN - Prof. Dr. Muhammet BAHADIR - Prof. Dr.
Faruk AYLAR

COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ (CBS) VE ANALİTİK HİYERARŞİ
PROSESİ (AHP) TABANLI TOPRAK EROZYONU DUYARLILIK
ANALİZİ: DELİCE İLÇESİ (KIRIKKALE) ÖRNEĞİ •28

Dr. Seda KOCA - Doç. Dr. Serpil MENTEŞE

MİKROPLASTİK KİRLİLİĞİ: KAYNAKLARI, ANALİZ
YÖNTEMLERİ, ÇEVRESEL DAĞILIMI VE EKOSİSTEM
ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ •52

Meryem KIZILARSLAN - Doç. Dr. İnci DEMİRAĞ TURAN

DEVELİ (KAYSERİ) İLÇESİ'NDE ARAZİ KULLANIMI/ARAZİ
ÖRTÜSÜ DEĞİŞİMLERİNİN GOOGLE EARTH ENGINE
TABANLI UZAKTAN ALGILAMA YÖNTEMLERİYLE ANALİZİ
(1994-2024) •69

Dr. Öğr. Üyesi Cemil İRDEM

**GÖYNÜK'TE (BOLU) SICAKLIK VE TERMAL VEJETASYON
DÖNEMİNDEKİ UZUN DÖNEMLİ DEĞİŞİMLER VE
AĞAÇLARIN RADYAL BÜYÜMESİYLE İLİŞKİLERİ •111**

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ARIKAN

**AĞRI KURTPINAR DAĞI'NDA TİTREK KAVAK (POPULUS
TREMULA L.) TOPLULUKLARININ EKOLOJİK ÖZELLİKLERİ
•130**

Dr. Şevki DANACIOĞLU

**OTONOM COĞRAFİ BİLGİ SİSTEMLERİ: KAVRAM, MİMARİ,
UYGULAMALAR VE BAŞARIM •149**